

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ФЕМ ІМЕНІ ОЛЕГА БАЛАЦЬКОГО
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА

До захисту допускається
Завідувач кафедри, проф.
_____ В.М.Боронос
« ____ » _____ 20__ р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

НА ТЕМУ:

«Управління фінансами акціонерного товариства»

Освітній рівень “Бакалавр”

Спеціальність Фінанси, банківська справа і страхування

Керівник роботи:

(підпис)

Ю. М. Шкодкіна

(ініціали, прізвище)

Студент:

(підпис)

О.В.Мандич

(ініціали, прізвище)

Група:

Ф-62/1у

Суми

2020

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри,
проф.
_____ В.М.Боронос

" ____ " _____ 20 ____ р

ЗАВДАННЯ
до дипломної роботи

Студент(-ка) групи Ф-62/1у _____ інституту (центру) ННІ ФЕМ ім. О. Балацького

спеціальності Фінанси та облік в підприємстві _____

Мандич Олексій Валерійович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема роботи: Управління фінансами акціонерного товариства _____

Затверджено наказом по СумДУ № _____ від " ____ " _____ 20 ____ р.

Термін здачі студентом завершеної роботи " ____ " _____ 20 ____ р.

Вихідні дані до роботи: нормативні і законодавчі акти, матеріали державної статистичної

звітності, відомчі постанови, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних

видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єктів

господарювання, організацій та установ тощо.

Зміст основної частини роботи (перелік питань, що підлягають розробці): Теоретичні

основи управління фінансами акціонерних товариств, здійснити аналіз показників

рентабельності та ліквідності на прикладі ПАТ «Укрнафта», визначити напрями

удосконалення механізму управління фінансами ПАТ «Укрнафта».

Дата видачі завдання: " ____ " _____ 20 ____ р.

Керівник дипломної роботи: Шкодкіна Ю. М. _____

(вчене звання, прізвище та ініціали)

(підпис)

Завдання прийнято до виконання " ____ " _____ 20 ____ р.

_____ (підпис студента)

РЕФЕРАТ

Дипломна робота: 67 с., 2 рис., 4 табл., 27 джерел, 5 додатків.

Мета роботи - виконання теоретично-прикладного дослідження, проблеми управління фінансами акціонерного товариства.

Об'єкт дослідження – механізм управління фінансами акціонерного товариства.

Предметом дослідження є фінансові відносини, що виникають у процесі управління фінансами акціонерного товариства.

Методи дослідження - порівняння та узагальнення ; коефіцієнтний аналіз; структурно-логічний метод.

У результаті неефективного управління акціонерних товариств, які основною організаційно-правовою формою в умовах ринку, ростала так проблема як нестача фінансових ресурсів, постійний пошук джерел фінансування. Дану проблему можна пояснити тим, що акціонерні товариства в Україні функціонують відносно недавно, неможливістю залучати гроші на фінансових ринках, недостатньо широка законодавча база для їх діяльності тощо. Тому, для суб'єктів господарювання постало актуальне завдання - удосконалення методів фінансового забезпечення функціонування акціонерних товариств.

В першому розділі досліджено теоретичні основи управління фінансами акціонерних товариств. Визначено правові засади, цілі та задачі управління фінансами акціонерних товариств.

У другому розділі ,методичні підходи до управління фінансами акціонерних товариств.

В третьому розділі проведено розрахунки та визначено напрями удосконалення системи управління фінансами акціонерного товариства.

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ, АКЦІОНЕРНІ ТОВАРИСТВА, РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, ЛІКВІДНІСТЬ.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ	7
1.1 Правові та організаційні засади діяльності акціонерних товариств в Україні	7
1.2 Цілі та задачі управління фінансами акціонерних товариств	11
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ	14
2.1 Принципи та особливості управління фінансами акціонерних товариств	14
2.2 Фінансовий механізм як система управління фінансами	16
2.3 Методи управління фінансами акціонерних товариств	19
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПАТ «УКРНАФТА»)	24
3.1 Аналіз показників ліквідності ПАТ «Укрнафта».....	24
3.2 Аналіз показників рентабельності ПАТ «Укрнафта»	25
3.3 Аналіз та напрями удосконалення механізму управління фінансами ПАТ «Укрнафта»	29
ВИСНОВКИ	34
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	36
ДОДАТКИ	39

ВСТУП

Актуальність дослідження. У сучасних економічних умовах найважливішою організаційно-правовою формою організацій є акціонерне товариство, що пояснюється розвитком ринкових відносин у всіх сферах діяльності українських фізичних і юридичних осіб.

У результаті неефективного управління акціонерних товариств, які основною організаційно-правовою формою в умовах ринку, ростала так проблема як нестача фінансових ресурсів, постійний пошук джерел фінансування. Дану проблему можна пояснити тим, що акціонерні товариства в Україні функціонують відносно недавно, неможливістю залучати гроші на фінансових ринках, недостатньо широка законодавча база для їх діяльності тощо. Тому, для суб'єктів господарювання постало актуальне завдання - удосконалення методів фінансового забезпечення функціонування акціонерних товариств.

Мета комплексної роботи: виконання теоретично-прикладного дослідження, проблеми управління фінансами акціонерного товариства.

Завдання дослідження:

- розглянути правові та організаційні засади діяльності акціонерних товариств в Україні;
- визначити цілі та задачі управління фінансами акціонерних товариств;
- дослідити принципи та особливості управління фінансами акціонерних товариств;
- визначити фінансовий механізм як система управління фінансами;
- розглянути методи управління фінансами акціонерних товариств;
- здійснити аналіз показників ліквідності та рентабельності ПАТ «Укрнафта»;
- запропонувати шляхи та напрями удосконалення механізму управління фінансами ПАТ «Укрнафта».

Об'єкт дослідження – механізм управління фінансами акціонерного товариства.

Предмет дослідження – фінансові відносини, що виникають у процесі управління фінансами акціонерного товариства.

Методи дослідження - порівняння та узагальнення ; коефіцієнтний аналіз; структурно-логічний метод

Фактологічну основу роботи складають вітчизняні видання з питань управління фінансами акціонерного товариства, матеріали періодичного друку – статті, ЗМІ для дослідження тенденцій розвитку управління фінансами акціонерного товариства, Інтернет-джерела – книги стосовно розробки заходів з удосконалення управління фінансами акціонерного товариства.

Структура роботи: Основна частина випускної роботи складається з трьох розділів. У першому розділі розглянуті правові та організаційні засади діяльності акціонерних товариств, їх цілі та задачі.

У другому розділі розглянуті принципи та особливості управління фінансами акціонерних товариств, їх методи управління та фінансовий механізм.

У третьому розділі проведено аналіз показників ліквідності та рентабельності на основі фінансової звітності ПАТ «Укрнафта» та напрямки удосконалення механізму управління фінансами.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ

1.1 Правові та організаційні засади діяльності акціонерних товариств в Україні

Відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства» акціонерне товариство – господарське товариство, статутний капітал якого поділено на визначену кількість часток однакової номінальної вартості, корпоративні права за якими посвідчуються акціями.[7]

Це організації, чия діяльність, крім звичайних органів нагляду, регулюється і контролюється органами, відповідальними за стан ринку цінних паперів. У зв'язку з цим до них можуть застосовуватися особливі види санкцій, передбачені виключно для емітентів цінних паперів. Акціонерні товариства, крім звітності, встановленої для звичайних підприємств, зобов'язані здавати звіти за спеціально встановленими формами (1-ЦБ і 2-ЦП), надавати відомості про випуск цінних паперів, публікувати проспекти емісії, а також підтвержені незалежними аудиторами відомості про фінансово-господарську діяльність за результатами фінансового року [12, с. 23].

Складові елементи державного регулювання діяльності акціонерних товариств відображено на рис. 1.1.

Елементи державного регулювання діяльності акціонерних товариств в Україні	
Органи державного регулювання	<ul style="list-style-type: none"> • загальної компетенції – Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Антимонопольний комітет, Фонд державного майна; • спеціальної компетенції – Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку
Форми регуляторних актів	<ul style="list-style-type: none"> • закони; • укази Президента; • розпорядження КМУ; • рішення НКЦПФР; • інші
Об'єкти державного регулювання	<ul style="list-style-type: none"> • вид і форми цінних паперів; • реєстрація випуску цінних паперів; • вид і спосіб розміщення цінних паперів; • проходження лістинга на фондовій біржі; • реєстрація звіту про випуск цінних паперів; • облік прав власності на цінні папери; • розкриття інформації про діяльність АТ
Об'єкти державного регулювання	<ul style="list-style-type: none"> • встановлення мінімального розміру статутного капіталу при створенні АТ; • встановлення вимог щодо кількості акціонерів для приватних АТ; • встановлення вимог до розміру додаткової емісії акцій, що потребує схвалення загальних зборів акціонерів; • встановлення вимог до АТ, що проходять лістинг на фондовій біржі; • регламентація розмірів контрольного пакета акцій

Рис.1.1. Елементи державного регулювання діяльності акціонерних товариств в Україні

Акціонерні товариства поділяються на відкриті та закриті. Відкритим акціонерним товариством є товариство, акціонери якого можуть вільно розпоряджатися належними їм акціями без згоди інших акціонерів. Відкриті акціонерні товариства можуть здійснювати відкриту підписку на випущені ними акції та їх вільний продаж. Відкриті акціонерні товариства можуть проводити закриту підписку на випущені ними акції, коли можливість такої підписки не обмежена статутом. Мінімальний склад засновників відкритого акціонерного товариства не обмежений. Не обмежена і кількість його акціонерів.

Закритим акціонерним товариством вважається товариство, в якому акції розподіляються тільки серед його засновників або іншого заздалегідь визначеного кола осіб. Таке товариство не має права проводити відкриту

підписку на випущені їм акції та пропонувати їх необмеженому колу інвесторів. Кількість акціонерів такого товариства не може бути більше п'ятдесяти. Якщо кількість акціонерів закритого акціонерного товариства перевищує встановлене число, то протягом шести місяців воно має бути перетворено у відкрите акціонерне товариство. Акціонери закритого акціонерного товариства мають право першості в придбання акцій, що продаються іншими акціонерами цього товариства за цінами пропозиції перед сторонніми інвесторами. Закрите акціонерне товариство може придбати саме продаються акціонерами акції, але тільки в тому разі, якщо це передбачено статутом. Однак термін реалізації переважного права не може бути менше 30 і більше 60 днів з моменту пропозиції акцій на продаж. Кількість засновників закритого акціонерного товариства не може бути менше трьох осіб[11, с. 53].

Статутний фонд акціонерного товариства повинен бути поділений на певну кількість акцій однакової номінальної вартості. Статутний фонд визначає мінімальний розмір майна, що гарантує інтереси його кредиторів. Мінімальний розмір статутного фонду відкритого акціонерного товариства повинен становити не менше п'ятисоткратної суми мінімальної заробітної плати, а закритого акціонерного товариства - не менше суми двохсоткратної мінімальної заробітної плати. У разі зміни суми мінімальної заробітної плати у встановленому законодавством порядку статутний фонд акціонерного товариства повинен бути приведений протягом одного року у відповідність до встановленим законодавством розміром. У процесі діяльності акціонерної компанії її статутний фонд може збільшуватися або зменшуватися. Рішення про збільшення або зменшення статутного фонду акціонерного товариства приймається загальними зборами акціонерів або, якщо це обумовлено в статуті наглядовою радою.

Статутний фонд акціонерного товариства збільшується за рахунок збільшення номінальної вартості акцій чи випуску і розміщення додаткових акцій. Додаткові акції можуть бути розміщені тільки в межах кількості

оголошених акцій, встановленого статутом товариства. Статутний фонд акціонерного товариства може бути зменшений за рахунок зниження номінальної вартості акцій або скорочення їх загальної кількості, в тому числі і за рахунок придбання частини акцій товариством з подальшим їх погашенням. Однак товариство не має право зменшувати статутний фонд, якщо це призведе до невідповідності його величини мінімальних розмірів, встановлених законодавством. Приймаючи рішення про зменшення статутного фонду акціонерне товариство у 30 денний строк повинне повідомити про це зменшення своїх кредиторів, які, в свою чергу, протягом 30 днів з дати направлення ним повідомлення можуть вимагати від товариства дострокового виконання зобов'язань та відшкодування пов'язаних з цим збитків[4, с. 42].

В акціонерному товаристві може бути створено резервний фонд в розмірі не менш як 15 відсотків від розміру статутного фонду. Резервний фонд формується за рахунок обов'язкових щорічних відрахувань від чистого прибутку товариства до досягнення розміру, встановленого статутом. Розмір щорічних відрахувань не може бути менше 5 відсотків від чистого прибутку товариства.

Резервний фонд призначений для покриття збитків акціонерного товариства, погашення облігацій, виплати відсотків за привілейованими акціями і викупу акцій на вимогу акціонерів, які мають на це право, а також для інших цілей, передбачених статутом.

Якщо по закінченні другого і кожного наступного фінансового року згідно з річним бухгалтерським балансом, запропонованим для затвердження акціонерам товариства, або результатами аудиторської перевірки вартість чистих активів товариства виявиться меншою від його статутного фонду, товариство зобов'язане оголосити про його зменшення до величини, що не перевищує вартості його чистих активів, а якщо вартість чистих активів виявиться менше величини мінімального статутного фонду, встановленого

для відповідного виду товариства, воно зобов'язане прийняти рішення про свою ліквідацію[14, с. 9].

1.2 Цілі та задачі управління фінансами акціонерних товариств

Управління фінансами є складовою частиною загальної системи управління соціально-економічними процесами і спрямоване на вдосконалення системи відносин, покликаних нормалізувати фінансові ресурси, необхідні для соціально-економічного розвитку суспільства.

Фінанси акціонерних товариств – це сукупність економічних відносин, що виникають у процесі формування, розподілу та використання фінансових ресурсів з метою забезпечення безперервного процесу виробництва, виконання фінансових зобов'язань та матеріального стимулювання робітників.

Мета управління фінансами акціонерних товариств – фінансова стійкість і фінансова незалежність, що проявляються в макроекономічній збалансованості, профіцит бюджету, зниження державного боргу, твердості національної валюти, в поєднанні економічних інтересів держави та всіх членів суспільства[1, с. 73].

Фінансовий менеджмент являє собою систему раціонального управління процесом фінансування господарської діяльності підприємства, яка в свою чергу включає рух фінансових ресурсів та формування фінансових відносин, що виникають в результаті цього руху. Кінцева мета такого керування — одержання прибутку.

В рамках кожної комерційної організації перетинаються економічні інтереси основних партнерських груп: власників, менеджерів, ділових партнерів, суспільства і найманого персоналу.

Пріоритетне завдання фінансового менеджменту полягає в максимізації економічного добробуту власника. Механізмами досягнення цієї мети є проведення ефективної дивідендної та інвестиційної політики, політики

оптимального оборотного капіталу і достатньої ліквідності, кредитної політики організації та оптимального формування оподаткованої бази

Друга мета полягає в організації на підприємстві ефективного ділового партнерства з клієнтами і кредиторами, з господарюючими суб'єктами, які сприяють розвитку бізнесу даного підприємства. Механізм забезпечення ефективності ділового партнерства обумовлений зобов'язальними відносинами сторін — це контроль за терміновістю і повнотою повернення зацікавлених цінностей.

За визначенням В. А. Бланка основною метою управління фінансами підприємства є максимізація добробуту його власників капіталу. У процесі реалізації цієї основної мети вирішуються такі основні завдання[3, с. 29]:

1. Забезпечення високої фінансової стійкості акціонерного товариства, що досягається шляхом формування ефективної політики фінансування господарської та інвестиційної діяльності, управління грошовими ресурсами, що залучаються з різних джерел, оптимізації фінансової структури капіталу.

2. Оптимізація грошового обороту і підтримання постійної платоспроможності акціонерного товариства. Ця задача вирішується, головним чином, шляхом ефективного управління грошовими потоками, підтримання ліквідності оборотних активів.

3. Забезпечення максимізації прибутку акціонерного товариства, що реалізується ефективним управлінням активами, оптимізації їх розміру та складу. При цьому для досягнення цілей економічного розвитку товариство повинно максимізувати не балансовий, а чистий прибуток, що вимагає проведення відповідної податкової, амортизаційної і дивідендної політики.

4. Досягнення мінімальних фінансових ризиків при здійсненні грошових операцій, що досягається оцінкою ризиків, їх профілактикою і страхуванням.

Система стратегічних цілей, досягнення яких служить ознакою успішного управління фінансами акціонерного товариства, може включати в себе:

- уникнення банкрутства і великих фінансових невдач;

- зростання обсягів виробництва та реалізації;
- лідерство в боротьбі з конкурентами;
- максимізація ціни компанії.

Максимізація ціни компанії як найбільш обґрунтований критерій ефективного управління її фінансами застосовується, коли на ринку капіталу немає ніяких обмежень і будь-якої дискримінації у встановленні цін на цінні папери[5, с. 21].

Отже, можемо узагальнити, управління фінансами акціонерного товариства є невід'ємною частиною загальної системи управління, яка пов'язана з виробленням і прийняттям фінансових та інвестиційних рішень на основі використання відповідних концепцій, правил і методів.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ

2.1 Принципи та особливості управління фінансами акціонерних товариств

Управління акціонерним товариством відрізняється від управління підприємствами інших організаційних форм складністю і багатогранністю (збори акціонерів, спостережна рада, правління), що дає йому великі можливості для самоконтролю. На відміну, від підприємств інших форм власності акціонерні товариства мають більш ефективну систему управління, оскільки тільки акціонерна форма передбачає кілька рівнів контролю [21, с. 39].

Перший рівень - це наглядова рада товариства, який контролює діяльність виконавчого органу. Другий рівень загальні збори акціонерів, контролює діяльність наглядової ради та виконавчого органу товариства. Крім цього, функціонує ревізійна комісія зі складу акціонерів товариства. Акціонерне підприємство обов'язково (за законом) має наймати незалежного аудитора, який дає оцінку роботи акціонерного товариства за звітний період.

Важливе значення має той факт, що правління має в обов'язковому порядку погоджувати з наглядовою радою або загальними зборами акціонерів великі угоди, а також угоди, в яких зацікавлені афілійовані особи. Таким чином, порівняно з підприємствами інших форм власності акціонерні товариства найбільш застраховані від різних видів ризиків (виробничих, фінансових, організаційних тощо).

Перевагою акціонерної форми власності є і те, що вона зводить до мінімуму ймовірність прийняття валютаристських рішень в галузі організації діяльності і управління підприємством в питаннях глобального масштабу. Всі найбільш важливі питання приймаються на загальних зборах акціонерів. Кожний акціонер має можливість віддати свій голос за те чи інше рішення і в більшості випадків висловити свою точку зору з того чи іншого питання.

Законом «Про акціонерні товариства та захист прав акціонерів» передбачений широкий спектр прав та інститутів захисту інтересів.

Акціонерні товариства мають можливість мобілізації значних грошових та інших ресурсів шляхом випуску акцій, а також залучати кошти різних за величиною інвесторів (від дуже великих до малих) до формування капіталу підприємства. Важливою відмінною рисою акціонерних товариств є також можливість постійно нарощувати капітал шляхом здійснення додаткових емісій акцій. Вони можуть без звернення в банк отримувати кредит в розмірі 20 відсотків від статутного капіталу шляхом випуску облігацій. Засновники і власники великих пакетів акцій акціонерних компаній зацікавлені в тому, щоб їх підприємство підвищувало ефективність виробництва. В цьому зв'язку вони всіляко підтримують своє підприємство, лобіюючи його інтереси на самих різних рівнях[1, с. 43].

Важливою позитивним відзнакою акціонерної форми є те, що кожен член трудового колективу - акціонер підприємства поряд із заробітною платою може отримувати додатковий дохід у вигляді дивіденду. Це обставина ще більше зацікавлює його в результатах своєї праці.

Розглянемо принципи управління фінансами акціонерних товариств, які повинні забезпечити прийняття ефективних стратегічних і тактичних фінансових рішень:

– принцип плановості, який забезпечує відповідність обсягу продажів і витрат, інвестицій потребам ринку, врахування кон'юнктури, платоспроможного попиту, тобто можливість здійснення ефективних розрахунків.

– фінансове співвідношення термінів, що забезпечує мінімальний розрив у часі між отриманням і використанням коштів, що особливо важливо в умовах інфляції і зміни курсів валют. При цьому під використанням коштів слід розуміти і можливість їх збереження від знецінення при розміщенні в цінні папери та на депозитні рахунки;

- можливість маневру в разі недосягнення планових обсягів продажів, перевищення планових витрат на поточну та інвестиційну діяльність;
- мінімізація фінансових витрат – фінансування будь-яких інвестицій і інших витрат повинне забезпечуватися за мінімальних витрат;
- вкладення капіталу в інвестиції повинно мати вищу ефективність порівняно з досягнутим її рівнем і забезпечити мінімальні ризики;
- забезпечення фінансової незалежності, тобто дотримання достатнього рівня власного капіталу і платоспроможності акціонерного товариства[20, с. 61].

Реалізація саме цих принципів повинна здійснюватися при розробці фінансової політики та організації системи управління фінансами акціонерного товариства. Також при цьому необхідно враховувати: сферу матеріального виробництва і невиробничої сфери; галузеву приналежність, тобто промисловість, транспорт, сільське господарство, торгівля і т.д.; види або напрями діяльності.

2.2 Фінансовий механізм як система управління фінансами

Управління фінансами АТ здійснюється за допомогою фінансового механізму, який представляє собою систему керування фінансами підприємства, призначену для організації взаємодії фінансових відносин і фондів грошових коштів з метою ефективного їх впливу на кінцеві результати виробництва, встановлювана державою відповідно до вимог економічних законів.

Система управління фінансами включає в себе: фінансові методи, фінансові інструменти, правове забезпечення, інформаційно-методичне забезпечення управління фінансами (рис. 2.1).

При цьому, у сучасних умовах розвитку світу фінансовий механізм може діяти не лише на рівні окремо взятого АТ, а й на регіональному, національному та навіть глобальному рівнях. Так, державне регулювання

діяльності АТ може здійснюватись через фінансові методи за допомогою становлених державою фінансових важелів (інструментів) [27].

Фінансовий механізм АТ є центральним у всьому фінансовому механізмі, виступає ведучою роллю фінансів сфери матеріального виробництва. Фінансовий механізм повинен сприяти найбільш повній і ефективній реалізації фінансами своїх функцій і їх взаємодії. Насамперед, з допомогою механізму управління фінансами АТ досягається забезпеченість їх необхідними грошовими засобами.

Рис. 2.1. – Складники фінансового механізму[18, с 74]

До функцій фінансів АТ відносяться наступні: забезпечення грошовими коштами; розподільча; контрольна, які взаємопов'язані між собою.

Функція забезпечення АТ грошовими засобами тісно пов'язана з розподільною функцією фінансів, що здійснюється з допомогою фінансового механізму[19, с. 76].

Розподільчі відносини АТ мають дуже сильний вплив на кінцеві результати. На АТ розподіляється виручка від реалізації продукції. Частина її йде на відшкодування витрат, тобто собівартість продукції, а інша - представляє собою прибуток. Вона, в свою чергу, розподіляється між АТ та державним бюджетом.

Фінансовий механізм цих відносин насамперед включає в себе:

- залежність заробітної плати від збуту виробленої продукції і надходження за неї платежів, економії від зниження собівартості продукції;
- ефективного ведення господарства;
- обґрунтованість нормативів розподілу прибутку між АТ і бюджетом;
- обґрунтованість стимулювання на економічне стимулювання; ефективність використання коштів на НДДКР, реконструкцію і технічне переозброєння, підготовку кадрів і інші цілі.

Ефективний механізм фінансового менеджменту АТ дозволяє в повному обсязі реалізувати поставлені перед ним цілі і завдання, сприяє результативному здійсненню функцій фінансового управління.

Управлінська діяльність АТ передбачає виконання стандартних управлінських функцій (функції керуючої системи). Можна виділити наступні функції фінансового менеджменту як системи управління АТ: фінансове планування (бюджетування); фінансова організація; мотивація на досягнення запланованих фінансових показників; фінансовий контроль (контролінг або управлінський облік). Основні функції фінансового менеджменту АТ як керуючої системи полягають у наступному [4, с. 18]:

1. Функція розробки фінансової стратегії підприємства.
2. Організаційна функція, що забезпечує прийняття та реалізацію управлінських рішень по всім аспектам фінансової діяльності підприємства.
3. Інформаційна функція, що забезпечує обґрунтування декількох можливих альтернативних варіантів управлінських рішень.
4. Функція аналізу різних аспектів фінансової діяльності підприємства.
5. Функція планування, яка забезпечує розробку системи стратегічних поточних планів і оперативних бюджетів за основними напрямками фінансової діяльності, різним структурним підрозділам і по АТ в цілому.
6. Стимулююча функція, що забезпечує систему стимулювання реалізації прийнятих управлінських рішень в області фінансової діяльності.
7. Функція контролю, що забезпечує ефективний контроль за реалізацією прийнятих управлінських рішень в області фінансової діяльності.

До фінансових методів відносяться: фінансове планування, фінансовий облік, фінансовий аналіз, фінансове регулювання, фінансовий контроль.

Фінансові інструменти включають в себе як первинні інструменти, такі як дебіторська і кредиторська заборгованість, так і похідні інструменти, такі як фінансові опціони, ф'ючерси та форварди, процентні та валютні свопи.

Отже, фінансовий механізм - активний елемент в системі управління економікою і фінансами. Для реалізації фінансової політики, успішного її проведення в життя фінансовий механізм використовується як елемент управління і регулятор економічних відносин.

2.3 Методи управління фінансами акціонерних товариств

Управління фінансами АТ являє собою дослідження і розподіл фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення результативної та ефективної діяльності організації. Воно відіграє найбільшу роль на стратегічному рівні. Фінансові ресурси як основний компонент системи бухгалтерського обліку АТ являють собою сполучну ланку між обліком,

контролем і управлінням, а також сполучну ланку між різними рівнями управління – від стратегічного до оперативного [1, с. 41].

Роль фінансового менеджменту АТ велика через координуючу роль фінансів, а не тому, як це часто помилково вважають, що найбільш важливими ресурсами є фінансові. Після завершення індустріалізації пріоритетну роль придбав людський капітал — праця висококваліфікованого персоналу і нові технології, тоді як фінансові, матеріальні, трудові ресурси – праця низько кваліфікованого персоналу – відійшли на другий план конкурентній боротьбі.

Значення фінансової політики АТ полягає в тих результатах, які можуть бути отримані в ході її реалізації, як протягом фінансового року, так і в більш довгостроковому періоді.

У працях Романовського М. В. і Белоглазової Р. В., реалізація цілей і завдань фінансової політики АТ розглядається різними прийомами організації фінансових відносин на централізованому і децентралізованому рівнях, які в сукупності визначають зміст механізму досягнення цілей і завдань фінансової політики і фінансового механізму [6, С. 58].

Реалізація фінансової політики АТ також має передбачати зростання фінансових ресурсів, що перебувають у розпорядженні суб'єктів господарювання, сприяти створенню міцної фінансової основи діяльності органів влади для реалізації завдань і функцій, покладених на державу, забезпечувати стабільність суспільного виробництва з метою поліпшення економічного становища держави та соціального захисту населення.

Методами організації фінансових відносин АТ у фінансовій науці називаються способи формування фінансових ресурсів та практичного здійснення операцій, пов'язаних з фінансами. Можна виділити чотири основних методи формування фінансових ресурсів акціонерного товариства:

- фінансовий метод використовується для формування фінансових ресурсів переважно на безповоротній і безоплатній основі. Фінансовим методом, як правило, формуються власні фінансові ресурси;

- метод кредитування пов'язаний з наданням грошових коштів на умовах строковості, повернення і платності. На макрорівні цей метод використовується в ході надання бюджетних кредитів та бюджетних позичок іншому бюджету, а на мікрорівні - при отриманні юридичними особами кредитів банків, бюджетних кредитів, податкових кредитів, доходів у результаті випуску боргових цінних паперів;

- податковий метод, який має на увазі акумулювання грошових коштів для фінансового забезпечення діяльності у формі грошових платежів юридичних і фізичних осіб на обов'язковій, примусовій і безоплатній основах.

- страховий метод передбачає формування фінансових ресурсів за рахунок надходження страхових внесків[20, с. 53].

Його використання в ринковій економіці безпосередньо пов'язано з особливостями здійснення фінансової діяльності суб'єктами господарювання та органами влади в умовах, коли зростає можливість настання непередбачених подій в соціально-економічному житті суспільства.

Фінансовий метод можна визначити як засіб впливу фінансових відносин на господарський процес. Існує два напрямки фінансових методів: управління рухом фінансових ресурсів та ринковими комерційними відносинами, пов'язаними зі зміною витрат і результатів, з матеріальним стимулюванням і відповідальністю за ефективне використання грошових фондів.

Особливе місце серед фінансових методів займає фінансове планування і прогнозування.

Фінансове планування – це діяльність зі складання планів формування, розподілу і використання фінансових ресурсів на рівні окремих суб'єктів господарювання, їх корпоративних об'єднань, галузевих структур, територіально-адміністративних одиниць, країн загалом.

Фінансове прогнозування - це дослідження та розробка ймовірних шляхів розвитку фінансів підприємства, альтернатив реалізації фінансових стратегій, які забезпечують стабільне фінансове становище підприємства в майбутньому. [20, с. 57]

Також існують важливі показники, такі як рентабельність і ліквідність.

Методи розрахунку показників ліквідності подані в таблиці 2.1.

Показник	Формула
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (норматив 0,2-0,5)	$(\text{ряд.1165} + \text{ряд.1160}) / \text{ряд.1695}$
Коефіцієнт швидкої ліквідності (Нормативне значення $\geq 0,8-1,0$)	$(\text{ряд.1195} - \text{ряд.1100}) / \text{ряд.1165}$
Коефіцієнт поточної ліквідності (Нормативне значення \geq)	$\text{Ряд.1195} / \text{ряд.1165}$

$1,0 \leq \leq 2,0)$	
----------------------	--

Про методи розрахунку рентабельності детально описано у пункті 3.2.

**РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
ФІНАНСАМИ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПАТ
«УКРНАФТА»)**

3.1 Аналіз показників ліквідності ПАТ «Укрнафта»

Розрахуємо коефіцієнти ліквідності ПАТ «Укрнафта» з 2014 по 2018 роки на основі фінансової звітності, яка подана у додатках.

Показник / Рік		Коеф.абс.ліквідності (норматив 0.2-0.5)	Коеф.шв.ліквідності (норматив... 0.8-1)	Коеф.пот.ліквідності (норматив... 1-2)
2014 рік	На початок	$(146649+0)/8825555=0,0166$	$(9118110-1739191)/8825555=0,8361$	$9118110/8825555=1,0331$
	На кінець	$(188006+0)/15921971=0,0118$	$(14980643-3302761)/15921971=0,7334$	$14980643/15921971=0,9409$
2015 рік	На початок	$(188006+0)/15921971=0,0118$	$(14980643-3302761)/15921971=0,7334$	$14980643/15921971=0,9409$
	На кінець	$(289177+0)/24115879=0,012$	$(16716651-2057601)/24115879=0,6079$	$16716651/24115879=0,6932$
2016 рік	На початок	$(289177+0)/24115879=0,012$	$(16716651-2057601)/24115879=0,6079$	$16716651/24115879=0,6932$
	На кінець	$(246158+0)/28808607=0,0085$	$(10896097-4061772)/28808607=0,2372$	$10896097/28808607=0,3782$
2017 рік	На початок	$(246158+0)/28808607=0,0085$	$(10896097-4061772)/28808607=0,2372$	$10896097/28808607=0,3782$
	На кінець	$(380996+0)/29517420=0,0129$	$(8937390-5199130)/29517420=0,1266$	$8937390/29517420=0,3028$
2018 рік	На початок	$(380996+0)/29517420=0,0129$	$(8937390-5199130)/29517420=0,1266$	$8937390/29517420=0,3028$
	На кінець	$(174037+0)/31540981=0,0055$	$(16740315-7208705)/31540981=0,3022$	$16740315/31540981=0,5307$

Отже, розрахувавши показники ліквідності ПАТ «Укрнафта» за 2014-2018 рр. , можна побачити, що всі вони знаходяться нижче нормативного показника. Тому можна зробити висновок, що у підприємства були проблеми з платоспроможністю за даний період.

3.2 Аналіз показників рентабельності ПАТ «Укрнафта»

Детерміновані факторні моделі рентабельності власного капіталу будуюмо з урахуванням результатів реалізації стохастичних моделей використання і відтворення капіталу [2]. Фактори моделей добираємо за такими критеріями: можливість їх подовження складовими, виявленими в ході стохастичного моделювання; економічна однорідність чинників; порівняно висока стабільність складової, що входить у знаменник фактора, та достатньо велике її значення.

Таблиця 3.1.

Результати детермінованого факторного аналізу рентабельності власного капіталу ПАТ «Укрнафта»

Фактори моделей	Період аналізу, роки										
	2011-2016		2012-2017		2013-2018		2014-2019		2011-2019		
	Абсолютна зміна значень	Вклад факторів, %	Абсолютна зміна значень	Вклад факторів, %	Абсолютна зміна значень	Вклад факторів, %	Абсолютна зміна значень	Вклад факторів, %	Абсолютна зміна значень	Вклад факторів, %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Зміна ΔR_{BK} , %	10,94 ¹⁾		7,38 ¹⁾		-3,12 ¹⁾		-18,10 ¹⁾		-5,96 ¹⁾		
Модель 1. $R_{BK} = \frac{Пч}{BK} \cdot \frac{BK^*}{BK}$, $R_{BK} = \frac{Пч}{BK} \cdot \left(\frac{BK + ПЗ}{BK} - \frac{НБ + ДФІ + ПЗ - ДЗ}{BK} \right)$, де $BK^* = BK - (НБ + ДФІ - ДЗ)$											
$Пч/\overline{BK}^*$	0,0978 ¹⁾	75,03 ²⁾	0,0402 ¹⁾	47,49 ²⁾	-0,0720 ¹⁾	203,95 ²⁾	-0,2065 ¹⁾	103,62 ²⁾	-0,0926 ¹⁾	136,27 ²⁾	
$\overline{BK}^*/\overline{BK}$	0,1059 ¹⁾	24,97 ²⁾	0,1690 ¹⁾	52,51 ²⁾	0,1346 ¹⁾	-103,95 ²⁾	0,0321 ¹⁾	-3,62 ²⁾	0,1186 ¹⁾	-36,27 ²⁾	
Подовження $\frac{BK^*}{BK}$	$\frac{(BK + ПЗ)}{BK}$	-0,0255	-5,87	-0,0510	-15,890	-0,02940	23,21	0,1207	-14,88	0,0640	-7,12
	$\frac{НБ}{BK}$	-0,0358	8,24	-0,0644	20,05	-0,0613	-48,35	-0,0248	-3,05	-0,0491	-5,46
	$\frac{ДФІ}{BK}$	-0,0179	4,12	-0,0286	8,92	-0,0275	-21,65	-0,0162	-2,00	-0,0291	-3,24
	$\frac{ПЗ}{BK}$	-0,0255	5,87	-0,0510	15,89	-0,0946	-23,21	0,1207	14,88	0,0640	7,12
	$\frac{ДЗ}{BK}$	0,0548	12,61	0,0756	23,54	0,0430	-33,94	-0,0116	1,44	0,0386	-27,58
	Разом		24,97		52,51		-103,95		-3,62		-36,27
Разом		100		100		100		100		100	
Модель 2. $R_{BK} = \frac{Пч}{A} \cdot \frac{A}{BK}$, $R_{BK} = \frac{Пч}{BK} = \frac{Пч}{A} \cdot \left(\frac{A + (ПЗ - ДЗ)}{BK} - \frac{ПЗ - ДЗ}{BK} \right)$											
$Пч/\overline{A}$	0,0879 ¹⁾	95,32 ²⁾	0,0590 ¹⁾	94,76 ²⁾	-0,0279 ¹⁾	107,11 ²⁾	-0,1568 ¹⁾	108,40 ²⁾	-0,0578 ¹⁾	120,59 ²⁾	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
$\frac{\bar{A}}{BK}$		0,0278 ¹⁾	4,68 ²⁾	0,0228 ¹⁾	5,24 ²⁾	0,0126 ¹⁾	-7,11 ²⁾	0,1016 ¹⁾	-8,40 ²⁾	0,0948 ¹⁾	-20,59 ²⁾
$\frac{\bar{A}}{BK}$	$(\bar{A} + \bar{ПЗ} - \bar{ДЗ})/BK$	0,0019	0,11	-0,0287	-0,53	-0,0170	2,18	0,2292	-19,88	0,1647	-24,36
	$\bar{ПЗ}/BK$	-0,0255	1,45	-0,0510	3,62	-0,0294	-3,77	0,1207	10,47	0,0640	9,47
	$\bar{ДЗ}/BK$	0,0548	3,12	0,0756	4,04	0,0430	-5,52	-0,0116	1,01	0,0386	-5,70
	Разом		4,68		5,24		-7,11		-8,40		-20,59
Разом			100		100		100		100		100
Модель 3. $R_{BK} = \frac{Пч}{3} \cdot \frac{\bar{З}}{BK}$											
$Пч/\bar{З}$		0,3890 ¹⁾	65,10 ²⁾	0,2374 ¹⁾	58,20 ²⁾	-0,2429 ¹⁾	152,11 ²⁾	-1,0448 ¹⁾	138,89 ²⁾	-0,5809 ¹⁾	208,38 ²⁾
$\bar{З}/BK$		0,0324 ¹⁾	34,90 ²⁾	0,0279 ¹⁾	41,80 ²⁾	0,0150 ¹⁾	-52,11 ²⁾	0,0826 ¹⁾	-38,89 ²⁾	0,0817 ¹⁾	-108,38 ²⁾
Разом			100		100		100		100		100
Модель 4. $R_{BK} = \frac{Пч}{Дч} \cdot \frac{Дч}{BK}$, $R_{BK} = \frac{Пч}{Дч} \cdot \left(\frac{Дч + ПП}{BK} - \frac{ПП}{BK} \right)$											
$Пч/Дч$		0,0375 ¹⁾	25,46 ²⁾	0,0168 ¹⁾	16,27 ²⁾	-0,0920 ¹⁾	234,51 ²⁾	-0,1967 ¹⁾	92,49 ²⁾	-0,1440 ¹⁾	186,12 ²⁾
$Дч/BK$		0,2798 ¹⁾	74,54 ²⁾	0,2198 ¹⁾	83,73 ²⁾	0,1559 ¹⁾	-134,51 ²⁾	-0,0642 ¹⁾	7,51 ²⁾	0,2385 ¹⁾	-86,12 ²⁾
$\frac{Дч}{BK}$	$(Дч + ПП)/BK$	0,4229	112,94	0,5094	177,35	0,5053	-372,35	0,1491	-18,54	0,6317	-206,56
	$ПП/BK$	0,1356	-36,21	0,2689	-93,62	0,3228	237,84	0,2095	26,05	0,3683	120,44
	Разом		74,54		83,73		-134,51		7,51		-86,12
Разом			100		100		100		100		100
Модель 5. $R_{BK} = \frac{Пч}{Дч} \cdot \frac{Дч}{B} \cdot \frac{B}{BK}$, $R_{BK} = \frac{Пч}{Дч} \cdot \left(\frac{Дч + ПП}{B} - \frac{ПП}{B} \right) \cdot \frac{B}{BK}$											
$Пч/Дч$		0,0375 ¹⁾	25,66 ²⁾	0,0168 ¹⁾	16,89 ²⁾	-0,0920 ¹⁾	243,00 ²⁾	-0,1967 ¹⁾	93,62 ²⁾	-0,1440 ¹⁾	192,35 ²⁾
$Дч/B$		-0,0722 ¹⁾	-20,04 ²⁾	-0,2227 ¹⁾	-98,87 ²⁾	-0,2268 ¹⁾	263,08 ²⁾	-0,1834 ¹⁾	30,61 ²⁾	-0,2000 ¹⁾	88,68 ²⁾
$\frac{Дч}{B}$	$(Дч + ПП)/B$	-0,0064	-1,83	-0,0662	-32,24	-0,0663	81,47	-0,0600	10,81	-0,0473	22,49
	$ПП/B$	0,0640	-18,21	0,1367	-66,63	0,1478	181,61	0,1097	19,80	0,1391	66,19
	Разом		-20,04		-98,87		263,08		30,61		88,68
B/BK		0,4896 ¹⁾	94,38 ²⁾	0,7370 ¹⁾	181,97 ²⁾	0,7603 ¹⁾	-406,08 ²⁾	0,3388 ¹⁾	-24,23 ²⁾	0,7745 ¹⁾	-181,03 ²⁾
Разом			100		100		100		100		100

Так, зміна абсолютних значень отримана як різниця значень показника за другу і першу половину періоду аналізу, усереднених методом геометричної середньої [3]. Інші величини у стовпчиках 2, 4, 6, 8 і 10 отримані методом арифметичної середньої. Вклад чинників у зміну рентабельності обчислено інтегральним методом. Інші величини у стовпчиках 3, 5, 7, 9 і 11 отримані методом лінійної підстановки.

Окремо зупинимось на залежності рентабельності власного капіталу від інфляційних процесів. У зв'язку зі складністю виявлення дії цього чинника в детермінованих моделях безпосереднім способом порівняємо зміни значень факторів $(Дч + ПП)/BK$ і $(Дч + ПП)/B$ в моделях 4 і 5 відповідно. Обидва фактори відрізняються знаком зміни – в усіх періодах моделювання фактор $(Дч + ПП)/BK$ постійно зростає, а фактор $(Дч + ПП)/B$ – зменшується. Оскільки чисельники обох факторів однакові, то причина такої відмінності зумовлена зміною значень знаменників. Обидва знаменники з часом збільшуються, але ріст виручки відбувається інтенсивніше – відношення B/BK

зростає з 0,64 на початку періоду дослідження до 1,82 і 1,62 у 2018 та 2009 рр.

Переважаючий ріст виручки спричинений, насамперед, інфляційними процесами – ростом цін на продукцію підприємства. Зниження ціни на нафтопродукти у 2019 р. порівняно з попереднім періодом зумовило зменшення виручки та відношення V/BK за умови навіть деякого приросту фізичного обсягу реалізації продукції. Оскільки власний капітал товариства не індексується, то вплив інфляції на його збільшення відбувається лише через нерозподілений прибуток, щорічна частка якого у середньорічному власному капіталі невелика. Другою можливою причиною переважаючого росту виручки є, зазвичай, удосконалення технології виробництва та управління підприємством.

Однак збільшення фізичного обсягу випуску продукції та її реалізації завдяки таким удосконаленням не спостерігається. У цьому, зокрема, можна пересвідчитись із порівняння змін факторів $(Дч + РП)/BK$ і $(Дч + РП)/В$ в моделях 4 і 5 за періоди 2012-2017 і 2013-2018 рр. – вони практично однакові. Такий висновок впливає також із порівняння різниці відносної частки інших податків (податку на додану вартість і акцизного збору – 0,0662 відносно виручки). У ці періоди вона теж залишається сталою. Водночас різниця частки рентних платежів відносно виручки і власного капіталу за ці ж періоди часу дещо зросла. Отож, є підстави вважати, що різниця у проявленні факторів $(Дч + РП)/BK$ і $(Дч + РП)/В$ в моделях 4 і 5 є, насамперед, результатом позитивного впливу інфляційних процесів на величину виручки. Саме такий вплив раніше виявлено засобами стохастичного моделювання [2]. Зауважимо також, що висновок щодо відсутності проявів можливого позитивного впливу техніко-технологічних і управлінських удосконалень на результати господарської діяльності підприємства зроблено і на підставі результатів стохастичного моделювання власного капіталу ПАТ “Укрнафта”.

Таблиця 3.2.

Динаміка показників рентабельності грошових потоків

Показники	На початок 2015 р.	На початок 2016 р.	На початок 2017 р.	Відхилення	
				від 2016 р.	від 2015 р.
Чистий рух коштів від операційної діяльності, тис. грн.	596860	2936474	697374	-2239100	100514
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності, тис. грн.	- 768043	576651	355182	-221469	1123225
Чистий рух коштів від фінансової діяльності, тис. грн.	212540	- 2258652	- 385211	1873441	-597751
Чистий рух грошових коштів за звітний період, тис. грн.	41357	101171	- 43019	-144190	-84376
Чистий прибуток, тис. грн.	1264626	-5440729	-8739303	-3298574	-10003929
Рентабельність грошового потоку від операційної діяльності	2,12	-1,85	-12,53	-10,68	-14,65
Рентабельність грошового потоку від інвестиційної діяльності	-1,65	-9,44	-24,61	-15,17	-22,96
Рентабельність грошового потоку від фінансової діяльності	5,95	2,41	22,69	20,28	16,74
Рентабельність чистого грошового потоку	30,58	-53,78	203,15	256,93	172,57

Дані таблиці свідчать про зниження грошових потоків: чистий рух коштів від операційної діяльності знизився на початок 2017 року на 2 млрд. 240 млн. грн., чистий рух коштів від інвестиційної діяльності знизився на початок 2017 року на 222 млн. грн., чистий рух коштів за звітний період знизився на початок 2017 року на 144,2 млн. грн. Проте такі дані не завжди є негативними показниками. Ситуація на початок 2015 року свідчить, що кошти, отримані від операційної діяльності, а також залучені кредитні ресурси спрямовані підприємством на інвестиційні вкладення. У 2015 році компанія показала небувалу прибутковість в 17 млрд. грн, почала виплачувати дивіденди акціонерам, збільшила чистий дохід з реалізації продукції до 28,761 млрд. грн., почала оптимізувати витрати на збут, гасити податкові зобов'язання, розраховуватись за кредитами та припинила брати позики на фінансову діяльність.

Ситуація, що склалася на початок 2016 року показує спрямування коштів, отриманих від ведення інвестиційної діяльності, на покриття зобов'язань за кредитами. Таке використання коштів свідчить про готовність підприємства

до раціонального розподілу грошових коштів та оновлення необоротних активів. Проте вже на кінець 2016 року компанія показала неадекватні збитки від операційної діяльності та інші операційні витрати, почала втрачати сукупний дохід, підвищила на 400 млн грн витрати на оплату праці — при тому, що кількість працівників скоротилася майже на 5 тисяч осіб.

Негативні показники рентабельності грошових потоків пов'язані, насамперед з отриманими збитками: на початок 2016 року ПАТ «Укрнафта» мало збиток в розмірі 5 млрд. 441 млн. грн., на початок 2017 року ПАТ «Укрнафта» — збиток в розмірі 8 млрд. 740 млн. грн. У своєму фінансовому звіті компанія називає такі причини: різке падіння цін на нафту, зростання рентної плати на нафту, газовий конденсат і газ, збільшення плати за користування надрами, державне регулювання цін і тарифів на природний газ власного видобутку.

3.3 Аналіз та напрями удосконалення механізму управління фінансами ПАТ «Укрнафта»

В умовах підвищеної нестабільності ринкового середовища та кризових явищ в економіці управління фінансами та функціонування фінансового механізму АТ необхідно вибудовувати діяльність та планування на основі не тільки загальних, але й спеціальних принципів:

1. Рання діагностика кризових явищ у фінансовій діяльності ПАТ «Укрнафта». З метою попередження розвитку несприятливих ситуацій і виникнення ризику банкрутства дуже важливо здійснювати постійний моніторинг фінансового стану, а також стежити за розвитком подій в економічній та політичній сфері суспільства. Аналіз і прогнозування впливу світових і криз країни на діяльність організації дозволять прийняти необхідні заходи завчасно і мінімізувати негативні наслідки;

2. Оперативність реагування на кризові явища. В умовах нестабільності ринкового середовища та кризових явищ у фінансово-економічній сфері пріоритетне значення має оперативне управління фінансами організації.

Необхідно швидко приймати рішення: скорочувати витрати, заморожувати інвестиційні проекти, забезпечувати повернення дебіторської заборгованості тощо;

3. Реалізація внутрішніх можливостей виходу організації з кризового стану. Фінансово-економічна нестабільність в кризових умовах обумовлює необхідність використання переважно власних ресурсів для фінансування діяльності компанії.

4. Забезпечення достатності грошових коштів. Розрахувати оптимальний для організації обсяг вільних грошових коштів можна за допомогою різних методів, таких як: уточнений метод, що базується на планових значеннях обсягів виробництва і реалізації продукції. Укрупнений метод - де використовуються фактичні дані по виручці за попередні періоди, на їх основі розраховуються середні показники, значення яких застосовують для прогнозування обсягів грошових коштів. Експрес-метод - на основі середніх значень виручки за фактичний період розраховуються планові показники. Це досить спрощений метод, який застосовується при управлінні фінансами.

Планування у фінансовому механізмі розглядається як процес розробки фінансових планів і програм (фінансове прогнозування), деталізація їх у планових завданнях і графіках виконання останніх, формування необхідного ресурсного та кадрового забезпечення для реалізації фінансових планів і програм, контроль за їх реалізацією.

Важливим елементом забезпечення ефективності фінансового механізму ПАТ «Укрнафта» в кризових умовах є оцінка ефективності управління фінансами організації. Проведення такої оцінки дозволить виявити слабкі місця у функціонуванні фінансового механізму та обґрунтувати необхідність його вдосконалення, і далі – визначити пріоритетні напрямки вдосконалення фінансового механізму.

Оцінка ефективності прийнятих рішень у сфері управління фінансами вимагає розробки відповідної методики, що включає вибір об'єктів і критеріїв оцінки:

- управління оборотними засобами і капіталом – включає аналіз таких показників, як коефіцієнт оборотності, коефіцієнт завантаження, фондоддача і фондомісткість, рентабельність капіталу та активів;

- управління фінансовими ризиками передбачає застосування різних інструментів: диверсифікація, страхування, хеджування ризиків;

- залучення інвестицій з метою зниження ризику втрати платоспроможності пріоритет віддається довгостроковим інвестиціям;

- динаміка фінансового стану організації – оцінка кількісних і якісних показників різних видів прибутку (ЕВІТ, ЕВІТДА, чиста, валова) і рентабельності (капіталу, виробництва, продажів).

Дослідження та аналіз умов діяльності російських комерційних організацій свідчать про те, що доцільна модернізація за такими напрямками.

Сучасні прикладні системи ПК та іншого мережевого обладнання дають можливість користувачам отримувати інформаційне забезпечення, надаючи інтегральні можливості. Зазвичай інтегровані інформаційні системи працюють на базі корпоративних мереж. Документообіг перекладається на автоматизований режим роботи, будь-яка внутрішня інформація, включаючи управлінську і комерційну, інтегрована в загальній мережі компанії, в роботі використовуються ресурси не окремо взятого ПК, а всієї мережі. Це значно скорочує час на пошук, обробку та аналіз даних при підготовці маркетингових і виробничих проектів, дозволяє істотно знизити непродуктивні витрати і зменшити ризик помилок при складанні бухгалтерських та управлінських звітів.

Застосування прогресивних методів залучення сторонніх фінансових ресурсів. Заслужують інтересу альтернативні способи залучення

фінансових ресурсів – краудфандінг і краудінвестинг – перспективні, але маловикористовувані фінансові інструменти.

Краудфандінг – залучення фінансових засобів на новий проект від великого числа потенційних клієнтів. Це метод колективного збору коштів. Підприємець реєструється на спеціальному електронному майданчику та представляє користувачам свій проект. Так, працюють популярні краудфандингові майданчики Kickstarter і Boomstarter. Власник проекту вказує термін і мінімальну кількість коштів, які хоче зібрати. Якщо ідея проекту подобається користувачам, вони роблять передзамовлення, виплачуючи певну суму. Якщо проект не зібрав потрібної кількості засобів до заявленого терміну, то гроші повертаються спонсорам.

А якщо сума набирається, то всі, хто зробив замовлення, після створення товару або послуги отримують їх. На майданчику Boomstarter відбулося 1445 успішних проектів, з допомогою 165 тис. приватних спонсорів.

Краудінвестинг також є ефективним для досліджуваного підприємства, оскільки включає викуп акцій компаній великою кількістю мікроінвесторів. На відміну від краудфандінга, при краудінвестингу інвестор одержує частку в компанії, нехай і невелику.

Краудфандінг і краудінвестинг можна вважати основними способами залучення фінансових ресурсів крім класичних банківських кредитів. Всі інші інструменти - окремі випадки цих двох. При цьому ми не розглядаємо зазначені способи як найкращі варіанти джерел фінансування.

Розглянуті вище підходи до вдосконалення фінансового механізму організації припускають підвищення його ефективності за допомогою модернізації відповідно до запропонованої організаційно-економічною моделлю фінансового механізму організації, в рамках якої передбачені елементи управління фінансовими ресурсами в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Як першочергові заходи підвищення ефективності фінансового механізму, вони доцільні також щодо поліпшення

інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. Також можливе застосування нових для вітчизняної практики інструментів залучення зовнішніх фінансових ресурсів.

ВИСНОВКИ

Отже, акціонерне товариство є організацією, чия діяльність, крім звичайних органів нагляду, регулюється і контролюється органами, відповідальними за стан ринку цінних паперів. Акціонерні товариства, крім звітності, встановленої для звичайних підприємств, зобов'язані здавати звіти за спеціально встановленими формами, надавати відомості про випуск цінних паперів, публікувати проспекти емісії, а також підтвержені незалежними аудиторами відомості про фінансово-господарську діяльність за результатами фінансового року.

Управління акціонерним товариством відрізняється від управління підприємствами інших організаційних форм складністю і багатогранністю (збори акціонерів, спостережна рада, правління), що дає йому великі можливості для самоконтролю. На відміну, від підприємств інших форм власності акціонерні товариства мають більш ефективну систему управління, оскільки тільки акціонерна форма передбачає кілька рівнів контролю.

Фінансовий механізм є активним елементом в системі управління економікою і фінансами. Для реалізації фінансової політики, успішного її проведення в життя фінансовий механізм використовується як елемент управління і регулятор економічних відносин.

Проаналізувавши показники ліквідності, доходимо до висновку, що за період 2014-2018 рр. у ПАТ «Укрнафта» були проблеми з платоспроможністю, так як показники знаходяться нижче норми.

Порівняння результатів реалізації стохастичних і детермінованих моделей власного капіталу ПАТ «Укрнафта», побудованих на спільній інформаційній базі, ілюструє повну узгодженість як за чинниками, так і за ступенем і напрямом їхнього впливу на інтенсивність відтворення власного капіталу. Рекомендації, запропоновані в праці щодо підвищення ефективності господарської діяльності ПАТ «Укрнафта» (на мікроекономічному рівні – істотне технічне переоснащення і залучення ефективніших методів

управління підприємства, а на рівні держави, як основного його власника, – вироблення щодо галузі виваженої податкової політики, що опирається насамперед на регуляторні, а не фіскальні засади, а також поліпшення умов кредитування бізнесу), набувають більшої обґрунтованості і ваги.

Аналіз та узагальнення теоретичних аспектів проблеми управління фінансами акціонерного товариства можуть використовуватись в подальшому для більш детального вивчення. Запропоноване запровадження нового для ринку України засобу управління фінансами акціонерного товариства, що може бути корисним для розробників в цьому напрямку. Вперше обґрунтовано доцільність використання автоматизованої системи управління фінансами акціонерного товариства.

Результати дослідження підтверджують можливість і доцільність створення цілісних факторних моделей рентабельності власного капіталу на спільній інформаційній основі із залученням методик стохастичного і детермінованого факторного моделювання. Обидві складові таких моделей доповнюючи одна одну дають змогу підвищити достовірність результатів їх реалізації та надійність рекомендацій менеджменту підприємства.

Отримані практичні результати можуть використовуватись педагогами, менеджерами, економістами, студентами та у роботі для дослідження управління фінансами акціонерного товариства. Основні висновки та практичні рекомендації дипломної роботи можуть бути застосовані в практиці будь-якого підприємства, зокрема і бази дослідження для забезпечення управління фінансами акціонерного товариства. Запропоновані заходи з удосконалення управління фінансами акціонерного товариства та розрахований економічний ефект від впровадження системи на підприємстві може бути застосовано на практиці.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Безродна С. М. [Управління якістю : навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей / Безродна С. М. – Чернівці: ПВК «Технодрук», 2017. – 174 с
2. Боднарчук А.В. Удосконалення комплексного економічного аналізу власного капіталу / А.В. Боднарчук // Бізнес Інформ. 2013. – No 3. – С. 282–285.
3. Бутинця Ф.Ф. Економічний аналіз : [навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів] / за ред. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир : ПП «Рута», 2003. – 680 с.
4. Василик О.Б. Факторний аналіз рентабельності власного капіталу ПАТ «Укрнафта» в докризовий і кризовий періоди / О.Б. Василик // Вісник ЖДТУ. – 2012. – No 4 (62). – С. 448.
5. Дронова А.Ю., Рентабельність як складова оцінки ефективності діяльності торговельних підприємств на ринку нафтопродуктів України / А. Ю. Дронова. // Економіка промисловості 2011, №53 - С.140-146
6. Елисеенко К.А. Теоретико-методические аспекты выявления резервов роста рентабельности / Елисеенко К.А. // Экономика управление: новые вызовы и перспективы - 2013 - № 4 - с. 153-156.
7. Закон України «Про акціонерні товариства»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
8. Іваненко В.М. Курс економічного аналізу : [навч. посіб.] / В.М. Іваненко. – 5-те вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2013. – 261 с.
9. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: Навчальний посібник. – К.: Знання – Прес, 2000. – 207с.
10. Козловский В.В. Экономическая теория: Минск: БНТУ, 2013. — 257 с.

11. Короткевич О. В. Рентабельність господарської діяльності підприємств // Економіка і прогнозування. - 2008. - №3. - С. 169.
12. Костецький Я.І. Факторний та аналітичний аналіз рентабельності діяльності сільськогосподарських підприємств. Економічний аналіз. 2012. Випуск 10. – Ч. 4. – С. 179-181.
13. Лбона Н.О., Управление рентабельностью бизнеса / Лбона Н.О. // Актуальные вопросы экономических наук - 2010 г. - №16-1 - с.105-109
14. Лебедева А. М. Методичні аспекти аналізу рентабельності діяльності підприємства / Лебедева А. М. // Вісник ОНУ ім.І.І.Мечникова - 2012 - Т.17 Вип.3-4 - с.29 – 36
15. Мешкова Н. Л. Економічна сутність ділової активності промислового підприємства / Н.Л. Мешкова // Вісник економічної науки України. – 2013. – № 1. – С. 105-108.
16. Нуд О.П. Аналіз методологічних підходів до оцінки ефективності / Нуд О.П. // Вісник Донецького університету економіки та права - 2012 - №2 - с.77 - 80
17. Поліщук Н.В. Результативність діяльності підприємств та суб'єктів господарювання: сутність, оцінка, основи регулювання: Монографія.- К.: Київський національний торговельно-економічний університет, 2005,- 252с
18. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 207с.
19. Прилуцька Л.Б. Основні економічні показники роботи підприємств Хмельницької області за 2015 р. : статистичний бюлетень ; під ред. Л.Б. Прилуцької / Головне управління статистики у Хмельницькій області. – Хмельницький, 2016. – 115

20. Савицька Г.В., Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. Посіб. – 3-тє вид., випр.. і доп. – К.: Знання, 2007. – 668 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
21. Саленко О.В. Шляхи визначення ступеню ефективності діяльності підприємства / Саленко О.В. // Економіка та управління підприємствам машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики - 2013 - № 4 (24) - с.271
22. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз : навчальний посібник /Н.В. Тарасенко – Львів, «Новий світ – 2000», 2004. – С. 198.
23. Уманець Т.В., Пігарєв Ю.Б. Статистика: Навч.посіб. – К.: Вікар, 2003. – 623 с
24. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий підприємницький аналіз : підручник / Ю.С. Цал Цалко – К., «ЦУЛ», 2008. – С. 178-191.
25. Чумаченка М.Г. Економічний аналіз : навчальний посібник / За ред. акад. НАН України проф. М. Г. Чумаченка. – К. : КНЕУ, 2001 – С. 158–163.
26. Шеремет, А.Д. Комплексный анализ хозяйственной деятельности - Москва: "ИНФРА - М", 2009
27. Шкодкіна Ю.М. Структурований фінансовий механізм екологічно сталого розвитку України в умовах глобалізації / Ю.М. Шкодкіна // Бізнес Інформ. – 2012. – №10. - С.226-229

ДОДАТКИ

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2014 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	43669	42080	0
первісна вартість	1001	92585	101704	0
накопичена амортизація	1002	-48916	-59624	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	548466	725693	0
Основні засоби:	1010	14789613	13512059	0
первісна вартість	1011	16040380	16764645	0
знос	1012	-1250767	-3252586	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0

накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	10433	10433	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	4351	3084	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	3726785	3933527	0
Усього за розділом I	1095	19123317	18226876	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	1739191	3302761	0
Виробничі запаси	1101	952015	567472	0
Незавершене виробництво	1102	43673	36443	0
Готова продукція	1103	104113	127525	0
Товари	1104	639390	2571321	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1377235	7312466	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	5000386	3658845	0
з бюджетом	1135	542674	49878	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	479842	10134	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	211406	382790	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	146649	188006	0
Готівка	1166	8996	15986	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0

Інші оборотні активи	1190	100569	85897	0
Усього за розділом II	1195	9118110	14980643	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	28241427	33207519	0

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1010972	1010972	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	14036060	13529187	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2574150	277547	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	17621182	14817706	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	967286	1215107	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	827404	1252735	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	623081	653029	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітної періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітної періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітної періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітної періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0

Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	1794690	2467842	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	350000	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	39818	26185	0
за товари, роботи, послуги	1615	4790271	6985459	0
за розрахунками з бюджетом	1620	501398	2822048	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	512807	0
за розрахунками зі страхування	1625	49	27395	0
за розрахунками з оплати праці	1630	1466	62129	0
за одержаними авансами	1635	707839	160478	0
за розрахунками з учасниками із внутрішніх розрахунків	1640	472936	3984848	0
за страховою діяльністю	1645	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	2006537	1060923	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	305241	442506	0
Усього за розділом III	1695	8825555	15921971	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	28241427	33207519	0

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 12 місяців 2014 р.**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	27891932	21101331
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(14123321)	(11109229)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	13768611	9992102
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	2718845	375296
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(526131)	(400729)
Витрати на збут	2150	(1016937)	(490422)
Інші операційні витрати	2180	(11953100)	(8763815)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і	2182	(0)	(0)

сільськогосподарської продукції			
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	2991288	712432
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	64635	65908
Інші фінансові доходи	2220	451631	928289
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(833746)	(1270320)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	2673808	436309
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1409182	-246422
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1264626	189887
збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-241291	-208968
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-232920	180180
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-474211	-28788
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	85358	4606
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-388853	-24182
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	875773	165705

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1227902	1080597
Витрати на оплату праці	2505	1516577	1125490
Відрахування на соціальні заходи	2510	515898	465432
Амортизація	2515	1569490	1620509
Інші операційні витрати	2520	12043290	7840016
Разом	2550	16873157	12132044

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	54228510	54228510
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	54228510	54228510
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	23.32	3.50
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	23.32	3.50
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2015 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	42080	37214	0
первісна вартість	1001	101704	105135	0
накопичена амортизація	1002	-59624	-67921	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	725693	654356	0
Основні засоби:	1010	13512059	13861290	0
первісна вартість	1011	16764645	15037852	0
знос	1012	-3252586	-1176562	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0

накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	10433	9417	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	3084	2754	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	3933527	3900752	0
Усього за розділом I	1095	18226876	18465783	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	3302761	2057601	0
Виробничі запаси	1101	567472	688978	0
Незавершене виробництво	1102	36443	66864	0
Готова продукція	1103	127525	189469	0
Товари	1104	2571321	1112290	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	7312466	9234754	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3658845	4469780	0
з бюджетом	1135	49878	49146	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	10134	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	382790	458275	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	188006	289177	0
Готівка	1166	15986	14823	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0

Інші оборотні активи	1190	85897	157918	0
Усього за розділом II	1195	14980643	16716651	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	33207519	35182434	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1010972	1010972	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	13529187	15095624	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	277547	-6449322	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	14817706	9657274	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	1215107	50937	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	1252735	1358344	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	653029	698907	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0

Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	2467842	1409281	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	350000	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	26185	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	6985459	2420866	0
за розрахунками з бюджетом	1620	2822048	10085193	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	512807	897393	0
за розрахунками зі страхування	1625	27395	30015	0
за розрахунками з оплати праці	1630	62129	74083	0
за одержаними авансами	1635	160478	387148	0
за розрахунками з учасниками	1640	3984848	2804079	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	1060923	7418447	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	442506	896048	0
Усього за розділом III	1695	15921971	24115879	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	33207519	35182434	0

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 12 місяців 2015 р.**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	28761995	27891932
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(11670171)	(14123321)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	17091824	13768611
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	223109	2718845
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(586476)	(526131)
Витрати на збут	2150	(950909)	(1016937)
Інші операційні витрати	2180	(19291239)	(11953100)
Виграт від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Виграт від первісного визнання біологічних активів і	2182	(0)	(0)

сільськогосподарської продукції			
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	0	2991288
збиток	2195	(3513691)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	48897	64635
Інші фінансові доходи	2220	1377164	451631
Інші доходи	2240	1544156	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(5604780)	(833746)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	0	2673808
збиток	2295	(6148254)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	707525	-1409182
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	0	1264626
збиток	2355	(5440729)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	1930131	-241291
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	115128	-232920
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	2045259	-474211
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-368147	85358
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1677112	-388853
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-3763617	875773

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	2054606	1227902
Витрати на оплату праці	2505	1957917	1516577
Відрахування на соціальні заходи	2510	640631	515898
Амортизація	2515	1306651	1569490
Інші операційні витрати	2520	20843405	12043290
Разом	2550	26803210	16873157

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	54228510	54228510
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	54228510	54228510
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-100.33	23.32
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-100.33	23.32
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2016 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	37214	37518	0
первісна вартість	1001	105135	113383	0
накопичена амортизація	1002	-67921	-75865	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	654356	462421	0
Основні засоби:	1010	13861290	14464452	0
первісна вартість	1011	15037852	15489691	0
знос	1012	-1176562	-1025239	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0

Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	9417	9417	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	2754	2419	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	3468741	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізичні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	3900752	3894324	0
Усього за розділом I	1095	18465783	22339292	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	2057601	4061772	0
Виробничі запаси	1101	688978	900366	0
Незавершене виробництво	1102	66864	47359	0
Готова продукція	1103	189469	192709	0
Товари	1104	1112290	2921338	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9234754	2798667	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	4469780	2745147	0
з бюджетом	1135	49146	45416	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	458275	569951	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	289177	246158	0
Готівка	1166	14823	25745	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	157918	428986	0
Усього за розділом II	1195	16716651	10896097	0

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	14420	0
Баланс	1300	35182434	33249809	0

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (паієвий) капітал	1400	1010972	1010972	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	15095624	16765655	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-6449322	-15027044	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	9657274	2749583	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	50937	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	1358344	1691619	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	698907	871635	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	1409281	1691619	0

III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	2420866	387900	0
за розрахунками з бюджетом	1620	10085193	13233537	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	897393	1558982	0
за розрахунками зі страхування	1625	30015	1469	0
за розрахунками з оплати праці	1630	74083	8811	0
за одержаними авансами	1635	387148	353723	0
за розрахунками з учасниками	1640	2804079	2780779	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	7418447	11635929	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	896048	406459	0
Усього за розділом III	1695	24115879	28808607	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	35182434	33249809	0

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 12 місяців 2016 р.**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	22578750	28761995
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(12057428)	(11670171)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	10521322	17091824
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	147491	223109
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(-737731)	(-586476)
Витрати на збут	2150	(-1291999)	(-950909)
Інші операційні витрати	2180	(-23337173)	(-19291239)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)

Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	0	0
збиток	2195	(-14698090)	(-3513691)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	48897
Інші фінансові доходи	2220	2875784	1377164
Інші доходи	2240	192876	1544156
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(-275302)	(-5604780)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	0	0
збиток	2295	(-11904732)	(-6148254)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	3165429	707524
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	0	0
збиток	2355	(-8739303)	(-5440729)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	2228626	1930131
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-253170	115128
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1975456	2045259
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-355582	-368147
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1619874	1677112
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-7119429	-3763617

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1353620	2054606
Витрати на оплату праці	2505	2068984	1957917
Відрахування на соціальні заходи	2510	421262	640631
Амортизація	2515	1336976	1306651
Інші операційні витрати	2520	25266124	20843405
Разом	2550	30446966	26803210

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	54228510	54228510
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	54228510	54228510
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-161.16	-100.33
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-161.16	-100.33
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2017 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	37518	147100	0
первісна вартість	1001	113383	197635	0
накопичена амортизація	1002	-75865	-50535	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	462421	721619	0
Основні засоби:	1010	14464452	13399311	0
первісна вартість	1011	15489691	16297266	0
знос	1012	-1025239	-2897955	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0

накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	9417	9417	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	2419	2268	0
Відстрочені податкові активи	1045	3468741	4290637	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	3894324	3894324	0
Усього за розділом I	1095	22339292	22464676	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	4061772	5199130	0
Виробничі запаси	1101	900366	1118832	0
Незавершене виробництво	1102	47359	70454	0
Готова продукція	1103	192709	465530	0
Товари	1104	2921338	3544314	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2798667	2034850	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2745147	3130022	0
з бюджетом	1135	45416	30490	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	569951	553671	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	246158	380996	0
Готівка	1166	25745	21903	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0

Інші оборотні активи	1190	428986	578118	0
Усього за розділом II	1195	10896097	11907277	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	14420	15245	0
Баланс	1300	33249809	34387198	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1010972	1010972	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	16765655	16876477	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-15027044	-14715062	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	2749583	3172387	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	1691619	1814520	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	871635	977059	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0

Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	1691619	1814520	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	387900	875684	0
за розрахунками з бюджетом	1620	13233537	12786527	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	1558982	1560281	0
за розрахунками зі страхування	1625	1469	3204	0
за розрахунками з оплати праці	1630	8811	19539	0
за одержаними авансами	1635	353723	261887	0
за розрахунками з учасниками	1640	2780779	474760	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	11635929	14600436	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	406459	378254	0
Усього за розділом III	1695	28808607	29400291	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	33249809	34387198	0

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 12 місяців 2017 р.**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	26906984	22578750
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-14543137)	(-12057428)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	12363847	10521322
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	184104	147491
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(-1117723)	(-737731)
Витрати на збут	2150	(-1324769)	(-1291999)
Інші операційні витрати	2180	(-10173665)	(-23337173)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)

Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	0	0
збиток	2195	(-68206)	(-14698090)
Дохід від участі в капіталі	2200	640	0
Інші фінансові доходи	2220	730913	2875784
Інші доходи	2240	649	192876
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(-189067)	(-275302)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	474929	0
збиток	2295	(0)	(-11904732)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-30569	3165429
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	444360	0
збиток	2355	(0)	(-8739303)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	111075	2228626
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-154821	-253170
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-43746	1975456
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	7874	-355582
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-35872	1619874
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	408488	-7119429

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1485825	1353620
Витрати на оплату праці	2505	2545435	2068984
Відрахування на соціальні заходи	2510	503053	421262
Амортизація	2515	1669723	1336976
Інші операційні витрати	2520	12173060	25266124
Разом	2550	18377096	30446966

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	54228510	54228510
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	54228510	54228510
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	8.19	-161.16
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	8.19	-161.16
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.
Форма №1

Актив	Код рядка	Код за ДКУД	
		На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	147 100	293 529
первісна вартість	1001	197 635	329 331
накопичена амортизація	1002	(50 535)	(35 802)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	721 619	1 208 134
Основні засоби	1010	13 399 311	12 554 251
первісна вартість	1011	16 297 266	17 089 414
знос	1012	(2 897 955)	(4 535 163)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	9 417	9 417
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	2 268	2 206
Відстрочені податкові активи	1045	4 942 346	5 738 766
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	3 894 324	3 894 324
Усього за розділом I	1095	23 116 385	23 700 627

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	5 199 130	7 208 705
Виробничі запаси	1101	1 118 832	1 236 787
Незавершене виробництво	1102	70 454	55 745
Готова продукція	1103	465 530	441 466
Товари	1104	3 544 314	5 474 707
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 034 850	6 781 059
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	160 135	158 035
з бюджетом	1135	30 490	29 696
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	553 671	370 234
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	380 996	174 037
Готівка	1166	21 903	13 060
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	578 118	2 018 549
Усього за розділом II	1195	8 937 390	16 740 315
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1200	15 245	15 245
Баланс	1300	32 069 020	40 456 187

Пасив	Код рядка	звітний періоду	звітний періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 010 972	1 010 972
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	16 876 477	16 792 876
Додатковий капітал	1410	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-17 150 369	-11 160 672
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Видучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	737 080	6 643 176

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	1 814 520	2 272 030
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	977 059	1 495 133
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 814 520	2 272 030
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	875 684	566 875
розрахунками з бюджетом	1620	12 680 299	11 891 821
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 454 053	1 782 249
розрахунками зі страхування	1625	3 204	28 569
розрахунками з оплати праці	1630	19 539	118 911
одержаними авансами	1635	261 887	266 875
розрахунками з учасниками	1640	474 760	430 714
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	14 823 793	17 826 722
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	378 254	410 494
Усього за розділом III	1695	29 517 420	31 540 981
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	32 069 020	40 456 187

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік
Форма №2
I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	36 112 994	26 906 984
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(14 782 776)	(14 543 137)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	21 330 218	12 363 847
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	365 155	184 104
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(1 526 633)	(1 117 723)
Витрати на збут	2150	(1 528 763)	(1 324 769)
Інші операційні витрати	2180	(10 661 207)	(10 001 302)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	7 978 770	104 157
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	9 335	640
Інші фінансові доходи	2220	79 673	140 758

Інші доходи	2240	11	649
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(206 472)	(189 067)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	7 861 317	57 137
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1 423 116	44 634
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	6 438 201	101 771
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-150 276	111 077
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-346 204	-154 823
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-496 480	-43 746
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(-89 366)	(-7 874)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-407 114	-35 872
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	6 031 087	65 899

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 244 314	1 485 825
Витрати на оплату праці	2505	3 363 454	2 545 435
Відрахування на соціальні заходи	2510	618 283	503 053
Амортизація	2515	1 538 657	1 669 723
Інші операційні витрати	2520	12 758 213	12 345 423
Разом	2550	19 522 921	18 549 459

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	54 228 510	54 228 510
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	54 228 510	54 228 510
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	118,720000	1,870000

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	118,720000	1,870000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00